

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci projednal v neveřejném zasedání, konaném dne 14. května 2019, stížnost Ing. Dominiky M., nar. xxx, trvale bytem xxx proti usnesení Krajského soudu v Ostravě, ze dne 21.3.2019, č.j. 32 T 7/2009- 2738, a rozhodl

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr.ř. se stížnost Ing. Dominiky M. zamítá.

Odůvodnění:

Napadeným usnesením Krajského soudu v Ostravě byla podle § 79f odst. 1, tr.ř. a contrario zamítnuta žádost Ing. Dominiky M. o zrušení zajištění věci, a to pozemků na parcelách číslo xxx o výměře 4095 m², zastavěná plocha a nádvoří, xxx o výměře 9274 m², zastavěná plocha a nádvoří, xxx o výměře 371 m², zastavěná plocha a nádvoří, xxx o výměře 100 m², zastavěná plocha a nádvoří, xxx o výměře 338 m², ostatní plocha, vše zapsáno na listu vlastnictví xxx u Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Karviná, katastrální území xxx.

Citované usnesení dosud nenabylo první moci, když proti němu podala stížnost Ing. Dominika M., jako osoba k tomu oprávněná podle § 142 odst. 1 tr.ř., ve lhůtě dané ustanovením § 143 odst. 1 tr.ř., přičemž napadené usnesení je rozhodnutím, proti kterému zákon stížnost připouští (§ 344a odst. 2 tr.ř.).

V písemném odůvodnění své stížnosti uvedla, že s rozhodnutím nalézacího soudu nesouhlasí, zejména proto, že od zajištění nemovitostí uplynula doba devíti let. Zajištění nemovitostí jí brání v disponování s nimi. Má za to, že její vlastnictví k nemovitostem nemá nic společného s trestnou činností, pro kterou je stíhán její otec. Stěžovatelka je přesvědčena o tom, že nemovitosti byly pořízeny ze společných úspor rodičů. Znovu poukázala na rozhodnutí Ústavního soudu, na základě kterých má za to, že zajištění jejich nemovitostí pozbylo smysluplnosti, je dlouhodobým omezením jejího vlastnického práva a nemůže do budoucna obstát.

Vrchní soud v Olomouci z podnětu podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr.ř. přezkoumal správnost výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl ke zjištěním, na základě kterých shledal stížnost Ing. Dominiky M. nedůvodnou, a stejně jako soud prvního stupně neshledal zákonné podmínky pro zrušení zajištění.

Obžalobou státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Ostravě ze dne 5.5.2011, sp.zn. 4 KZV 25/2010, jsou obžalovaní Petr K. a Petr M. (otec stěžovatelky) stíháni pro skutek kvalifikovaný jako zvlášť závažný zločin zpronevěry dle § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku (dále jen tr. zákoník) a obžalovaný Roman W. pro pomoc k tomuto trestnému činu, tj. dle § 24 odst. 1 písm. c) k § 206 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku. Věc byla u Krajského soudu v Ostravě původně vedena pod sp.zn. 31 T 4/2011, nyní, po spojení s jinou trestní věcí, pod sp.zn. 32 T 7/2009.

Již v přípravném řízení byla provedena celá řada zajišťovacích úkonů včetně rozhodnutí o zajištění věcí, mimo jiné také shora citovaných nemovitostí ve vlastnictví Ing. Dominiky M., dcery obžalovaného Petra M. K zajištění věcí a zákazu s nimi nakládat došlo rozhodnutím státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Ostravě, a to usnesením ze dne 24.5.2010, sp.zn. 1 KZN 4253/2009, které nabylo právní moci dne 7.7.2010. Rozhodováno bylo podle ustanovení § 79d odst. 1, odst. 2 tr.ř., v tehdy platném znění, s tím, že zjištěné skutečnosti nasvědčovaly tomu, že uvedené nemovitosti jsou výnosem z trestné činnosti, či přesněji, měly být nabyty za věci získané trestným činem.

Podáním ze dne 14.1.2019 Ing. Dominika M. prostřednictvím svého obhájce požádala o zrušení zajištění těchto nemovitostí.

Žádost odůvodnila tím, že v projednávané trestní věci nefiguruje jako obviněná a zejména pak skutečností, že zajištění uvedených nemovitostí trvá přibližně 9 let, tedy nepřiměřeně dlouho, a dochází tak k citelnému zásahu do jejího vlastnického práva. V těchto souvislostech poukázala především na judikaturu Ústavního soudu, jež se vztahuje k řešené problematice. Přílohu podání tvoří mimo jiné darovací smlouva ze dne 1.9.2008, jakožto nabývací titul, a aktuální výpis z katastru nemovitostí.

Napadeným usnesením Krajský soud v Ostravě žádosti nevyhověl, přičemž své rozhodnutí odůvodnil tím, že neshledal zákonné podmínky pro zrušení zajištění věcí.

Nalézací soud ve svém rozhodnutí uvedl, že si je plně vědom rozhodnutí Ústavního soudu, z nichž mimo jiné vyplývá, že ačkoliv je institut zajištění věcí zcela legálním a legitimním prostředkem, který je zakotven v trestním zákonodárství České republiky, vždy je nutno, a s uplynutím času obzvláště, tento posuzovat citlivě, obezřetně, a přistupovat k němu s přihlédnutím k individuálním okolnostem daného případu. V zásadě totiž platí, že plynutím času ubývá legitimita omezení základních práv ve prospěch veřejného zájmu na naplnění účelu trestního řízení a naopak se zesiluje potřeba obnovit respekt k základním právům jednotlivce. V případě déletrvajícího zajištění věcí, které byly zajištěny jako náhradní hodnota z výnosu z trestné činnosti, a nejde tak ani o případ, kdy by bylo původně rozhodnuto o zajištění z důvodu důvodného podezření, že byly určeny ke spáchání trestného činu, nebo k jeho spáchání byly užity, nebo jsou výnosem z trestné činnosti, je nezbytné vedle sledování veřejného zájmu na odhalení trestné činnosti a potrestání jejího pachatele, jakož i na minimalizaci jejich negativních dopadů v majetkové sféře třetích osob, s plynutím času stále více dbát na ochranu ústavně chráněných a oprávněných zájmů soukromé osoby, zasažené zajištěním majetku, na nerušeném užívání vlastnictví či na podnikání. Pokud by k zásahu do vlastnického práva docházelo po nepřiměřeně dlouhou dobu, šlo by pravděpodobně o neproporcionální zásah do vlastnického práva. Ačkoliv zákon tuto dobu blíže nestanoví, ustálená judikatura se kloní k tomu, že přiměřenost délky omezení vlastnického práva lze srovnávat se lhůtami, které zákon stanoví pro omezení osobní svobody. Pokud v tomto ohledu nastane nesoulad, mohlo by jít o neproporcionální, tedy neaprobovatelný zásah do vlastnického práva oprávněné osoby.

K argumentaci uplatněné v žádosti Ing. Dominiky M. nalézací soud v napadeném usnesení uvedl, že ji není možné bagatelizovat, avšak pro řešenou problematiku není zcela přiléhavá, když dopadá především na případy zajištění věcí, které byly zajištěny jako náhradní hodnota z výnosu z trestné činnosti, nicméně předmětem zajištění v projednávané trestní věci jsou nemovitosti, které měly být nabyty za věci získané trestným činem, což vytváří odlišnou kvalitativní pozici posuzování nutnosti faktického trvání zajištění, jakož i vnímání intenzity zásahu do práv třetích osob.

Nemovitosti jsou výnosem z trestné činnosti, jestliže byly získány trestným činem nebo byly nabyty za věci (např. finanční prostředky) získané trestným činem. V daném případě i nadále trvá

důvodné podezření, že citované nemovitosti měly být nakupovány za finanční prostředky pocházející ze společnosti KARIMPEX, a.s.

Tvrzení žadatelky v tom směru, že její vlastnictví k nemovitostem nemá nic společného (v souvislosti s nabytím těchto nemovitostí) s trestnou činností, pro kterou je stíhán její otec (obžalovaný Petr M.), nemůže být vnímáno izolovaně a jednostranně, nýbrž v kontextu případu jako celku. V tomto směru nalézací soud odkázal na příléhavé a podrobné odůvodnění citovaného usnesení státního zástupce a též podanou obžalobu.

Jde-li o dobu trvání zajištění nemovitostí, nalézací soud přisvědčil, že k zajištění nemovitostí došlo koncem května roku 2010 a zanedlouho tak uplyne doba 9 let tohoto faktického stavu. V tomto směru poukázal na to, že předmětná trestní věc je skutkově, ale i právně, nikoliv jednoduchá, což s sebou z logiky věci přináší také delší časový úsek pro její zpracování jako celku, to vše při vědomí, že v mezidobí došlo ke spojení s další trestní věcí, jejíž markanty jsou z hlediska náročnosti obdobné, nicméně do jisté míry obě věci spolu souvisí a je nanejvýš vhodné projednat je současně. Zdůraznil také, že řízení ve věci se v zásadě blíží k vyhlášení meritorního rozhodnutí a lze tedy také očekávat odpovídající rozhodnutí týkající se zajištěných věcí.

S touto argumentací nalézacího soudu se Vrchní soud v Olomouci zcela ztotožnil, když ani on nemá pochybnosti o tom, že důvody pro rozhodnutí o zajištění předmětných nemovitostí zde byly dány jak na počátku tohoto trestního řízení, tak trvají i po současnou dobu, neboť i nadále je zde dáno důvodné podezření (v současné době významně posílené podanou obžalobou), že uvedené nemovitosti jsou výnosem z trestné činnosti, či přesněji, měly být nabyty za věci získané trestným činem. V tomto směru je také nutno poukázat na skutečnost, že hodnota těchto nemovitostí je zcela minimální ve vztahu ke škodě, kterou měl obžalovaný Petr M. způsobit vytykanou trestnou činností. Jak totiž vyplývá z kupní smlouvy ze dne 31.12.2007, kupní cena těchto nemovitostí byla stanovena na částku 4.054.908 Kč, a škoda, kterou měl obžalovaný způsobit vytykanou trestnou činností, činí přibližně 180 mil. Kč. Stěžovatelka rovněž nijak nedoložila své tvrzení, že předmětné nemovitosti nabyli její rodiče ze společných úspor. Pokud by tomu tak bylo, pak by již v předchozích fázích řízení neměl být problém tyto skutečnosti důkazně doložit.

Nalézacímu soudu je však nutno vytknout jistou obecnost s vypořádáním se se základní námitkou stěžovatelky, a to dosavadní délkou trestního řízení. Z předloženého spisového materiálu bylo zjištěno, že obžaloba v předmětné trestní věci, vedené pod sp.zn. 31 T 4/2011, byla u Krajského soudu v Ostravě podána 9.5.2011, tedy do jednoho roku od vydání usnesení o zajištění nemovitostí. V té době byly u Krajského soudu v Ostravě podány další dvě obžaloby, týkající se další majetkové trestné činnosti obžalovaného Petra M., projednávané pod sp.zn. 32 T 7/2009 a 48 T 1/2010. Ve věci sp.zn. 31 T 4/2011 bylo neprodleně nařízeno hlavní líčení, a to na měsíc leden 2012, následně byla hlavní líčení odročována, a to za účelem provádění velmi rozsáhlého dokazování, které je dáno také tím, že obžalovaní (včetně obžalovaného Petra M.) v plném rozsahu uplatňují svá obhajovací práva včetně práva opakování již provedeného dokazování v případě změny ve složení senátu projednávajícího jednotlivé trestní věci. V následujícím období se ve věci sp.zn. 31 T 4/2011 konalo šest hlavních líčení v roce 2012, pět hlavních líčení v roce 2013, čtyři hlavní líčení v roce 2014, kdy v srpnu 2014 bylo hlavní líčení odročeno na neurčito s ohledem na nutnost provedení úkonů trestního řízení formou mezinárodní pomoci. Další hlavní líčení ve věci poté proběhlo v listopadu 2015 a lednu 2016. V dubnu roku 2015 však byl předsedovi senátu projednávajícímu tuto trestní věc přidělen k projednání spisový materiál vedený pod sp.zn. 32 T 7/2009 (ve kterém už byli činní dva jiní předsedové senátu), týkající se rovněž trestné činnosti obžalovaného Petra M. Obě věci byly usnesením ze dne 21.1.2016 spojeny ke společnému projednání a rozhodnutí a nadále jsou vedeny pod sp.zn. 32 T 7/2009. Následně ve věci proběhla další hlavní líčení, a to tři v roce 2016 a jedno v roce 2017 (bylo vyčkáváno rozhodnutí ve věci sp.zn. 48 T 1/2010, ve vztahu ke kterému přichází v úvahu uložení

souhrnného trestu). U tohoto hlavního líčení obžalovaní po řádném poučení prohlásili, že trvají na opakování již provedeného dokazování ve věci sp.zn. 32 T 7/2009 a zároveň navrhli další doplnění dokazování, přičemž k jejich realizaci docházelo v dalších hlavních líčeních, a to čtyř v roce 2018 a jednom v roce 2019. Zde je nutno poznamenat to, že hlavní líčení byla vždy nařizována a konala se po dobu několika dnů. Naposledy se hlavní líčení ve věci konalo 19.3.2019 a bylo odročeno na 27.6.2019.

Ze shora uvedeného tedy vyplývá, že rozhodně nelze nalézacímu soudu vytknout nečinnost ve věci či jiné úmyslné průtahy. Lze uzavřít, že délka řízení ve věci je ovlivněna skutkovou a právní složitostí projednávané trestné činnosti, s tím souvisejícím uplatňováním obhajovacích práv obžalovaných, a také nepochybně skutečností, že došlo ke spojení dvou trestních věcí v důsledku úmrtí a nemoci předsedů senátu projednávajících trestní věc vedenou pod sp.zn. 32 T 7/2009.

Na závěr lze tedy shrnout, že ani stížnostní soud ve věci neshledal důvody pro zrušení zajištění nemovitých věcí, pozemků, uvedených ve výrokové části napadeného usnesení, když pro takové rozhodnutí nejsou dány podmínky ani z hlediska věcného (stále trvá důvodné podezření, že se jedná o nemovitosti nabyté za finanční prostředky získané trestnou činností) ani z hlediska délky trestního řízení (nebyly zjištěny průtahy úmyslně zaviněné orgány činnými v trestním řízení).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Olomouc 14. května 2019

JUDr. Ivo Lajda v.r.
předseda senátu

JUDr. Renáta Sobalová v.r.
zpracovala